Св. мъченик Неофит от Витиния

† 290 година

Тропар на мъченик, глас 4

Твоят мъченик, Господи,
при своето страдание прие от Тебе, нашия Бог, нетленен венец,
Защото, имащ Твоята подкрепа, мъчителите повали
и съкруши на демоните безсилната дързост:
с неговите молитви спаси нашите души.

Житие на св. мъченик Неофит

Във времето на жестокия император Диоклетиан (284–305 г.) в древния град Никея на малоазийската област Витиния живяло благочестивото християнско семейство на Теодор и жена му Флоренция, които имали благодатна рожба – юношата Неофит. Той бил слънчево дете. Още от десетгодишна възраст, когато посещавал училище, проявил изключителни за годините си качества. Той раздавал на бедните си другарчета вземаната от къщи храна и, докато те ядели, той се молил пред изображението на светия кръст, което сам начертавал върху източните порти на родния си град. Надарен от детство с дар на чудотворство, малкият Неофит удрял с ръката си каменната стена и от нея бликвала вода за пиене на другарчетата му, на които той запрещавал да казват за виденото чудо. Негово голямо чудо било възкресението на собствената му майка. Но той особено се проявил като удивителен мъченик за Христовата вяра.

На 15-годишна възраст Неофит живеел в една пещера на Олимп (в Мала Азия) с един лъв. Гонението против християните било в пълна сила. По случай някакъв езически празник местните управители Декий и Уар устроили всенародно жертвоприношение на идолите. Усърдието им през този ден било още по-голямо, защото във Витиния пребивавали августът Диоклетиан и неговият кесар Максимиан Галерии, главният подбудител на кървавото гонение.

Всред разгара на шумното езическо празненство изведнъж на тържището се появил юношата Неофит с лице, осияно от небесна светлина, както някога греел образът на Мойсей подир срещата му с Йехова. Ангел Божи го пренесъл на площада, за да свидетелствува пред всички истинността на християнската си вяра. Докато неговите съграждани едва познали сина на Теодор и Флоренция, а всички се учудвали на лъчезарния юноша, Неофит, за общо слисване, произнесъл дръзко изобличение на празната езическа вяра в неодушевените идоли и благоговейно възхвалил истинския Бог. Занемелият от изненада и гняв Декий напразно увещавал момъка да принесе жертва на идолите. Тогава той употребил върху него всевъзможни свирепи изтезания. Повесили на едно дърво съблечения Неофит и жестоко го били с волски жили. Мъките само увеличавали вдъхновението на младия изповедник и той изричал все по-пламенни слова за покаяние и вразумление на обезумелите езичници. Раните на пребитото и стъргано тяло на мъченика поливали с оцет и ръсили със сол, а от устата му излизал само молитвеният шепот: “Сине Божи, помилвай ме!” Не помогнали и неизбежните ласкателни обещания за награди и лекуване от най-изкусните лекари. Изуменият управител се

видял в чудо пред това неустрашимо момче. Той го затворил в тъмница и изтичал до императорския палат.

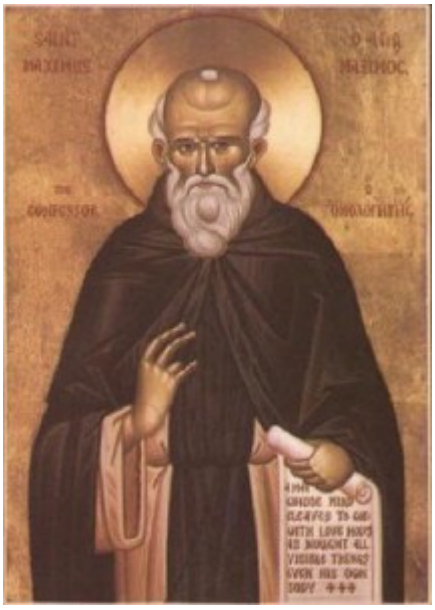
Августът и неговият кесар решили сами да видят този чудесен момък и на другия ден събрали населението на Херакловото игрище, където били поставени статуите на двамата императори. Самият Диоклетиан си присвоил прозвището Йовиан (Юпитер – римски бог) и изисквал да му принесат жертви, както на Юпитер. Нито императорското присъствие, нито силно разпалената пещ уплашили непоколебимия млад изповедник. Три дни държали юношата в огнената пещ със затворени врати, като се надявали, че и костите му ще се превърнат в пепел. На третия ден Неофит излязъл от пещта невредим, подобно на тримата момци от вавилонската пещ (Дан. 3:94).

Но и това не вразумило мъчителите. Те търсили, с какво друго да го измъчат и погубят. Завели юношата на арената и пуснали срещу съблечения Неофит мечки стръвници, но те като укротени животни превили крака пред мъченика, а после се отдалечили. Накрай довели огромен и страшен лъв, но той се оказал същият, с който Неофит живял в Олимпийската пещера. Вместо да разкъса юношата, свирепият звяр близал нозете му и всички видели от очите му да се ронят сълзи.

Така Бог посрамвал жестокостта на езичниците, които били по-свирепи от най-страшните зверове. Поразеният мъчител в безсилна злоба заповядал да убият Неофит. Тогава един звероподобен езичник с един удар на копието си го пронизал. Така юношата-мъченик прославил Бога със смъртта си на 21 януари 290 година.

© *Жития на светиите.* Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).

Св. Максим Изповедник

Св. Максим Изповедник

Свт. Максим Исповедник

(ок. 580-662)

Кондак на преподобния, глас 8, подобен: *Возбранной*

Ревнителят на Троицата, великият Максим, учещ ни ясно на божествената вяра:
да славим Христа в две естества, имащ воля и действия,
в песни достойни ние, верните,
да почетем, като викнем: радвай се, проповедниче на вярата.

Кратко животоописание

Преподобни Максим Изповедник – от Цариград. Получил високо образование, заемал висша длъжност в двореца на император Ираклий (VII в.). При вързлуване ереста на монотелитите отишъл в Рим и по негово внушение папа Мартин свикал събора в Латерана против ереста.

Това като научил император Констанс II, приемник на Ираклий, оклеветил Максим и поискал да го изпратят в Цариград. Като не успял, заповядал през нощта да го хванат и отведат. Изправен на съд, бил оклеветен в държавна измяна и вражда против царя. Нанесли му побой,

тъй че земята около се оросила от кръвта му. Отрязали му езика, отсекли му дясната ръка и го влачили по улиците на града. Заточен в Херсон, починал в 622 година.

† Траянополский епископ Иларион, Пространен православен месецослов, изд. Тавор.

Св. патриарх Евтимий Търновски

Св. патриарх Евтимий Търновски

Църковни песнопения

Тропар на преподобния, глас 4

Весели се ти, безплодна пустиньо, благодушествай ти, неизпитала болки,
защото желаният мъж умножи духовните ти чеда, насади ги в благочестие,
изпита ги във въздържание и съвършенство в добродетелите:
с неговите молитви, Христе Боже, умири нашия живот.

Просиял с пустиннически подвиг,
достойно си се изкачил на престола на първосветителството,
откъдето си озарил всички с лъчите на богопознанието
и си изпил чашата на безкръвното мъченичество.
Сега предстоейки пред престола в горния Йерусалим, Евтимие,
моли Христа нашия Бог за тези, които почитат твоята памет.

Друг превод: С пустиннически подвиг просия
и по достойнство на първосветителски престол се възкачи,
откъдето с лъчите на богопознанието и добродетелите
озари всички и чашата на безкръвното мъченичество изпи.
А сега, като предстоиш пред престола в Горния Иерусалим, Евтимие,
моли Христа, нашия Бог, за тези, които почитат твоята памет!

Кондак, глас 8, подобен: *Яко начатки*

В твоето честно раждане и в твоята божествена памет творението намира радост, преподобни,
от многото чудеса благодушествува, от което щедро подай и на нашите души
и ги очисти от скверните грехове за да пеем: Аллилуиа.

Кратко животоописание

“Съществуването и преуспяването на моя народ и на вярата на моите предци е и моята лична съдба” (Св. Евтимий Търновски).

Свети Евтимий е роден около 1327 г. в Търново – столица на тогавашна България. Израснал в благовъзпитана семейна среда, надарен щедро от Бога с богати заложби, още твърде млад Евтимий се издигнал високо със своите знания, мъдрост и чист духовен живот.

Добил за времето си добро светско образование, но духовните му търсения го отвели до Килифарския манастир, където около 1350 г. станал монах под духовното ръководство на преподобния Теодосий . По-късно, в продължение на седем години пребивавал в Цариград и в Атонската Света гора.

Завръщайки се в родината, св. Евтимий се усамотил в пещера недалеч от Търново и построил там църквата “Св. Троица”. Скоро при него се заселили ревностни ученици и се образувал цял

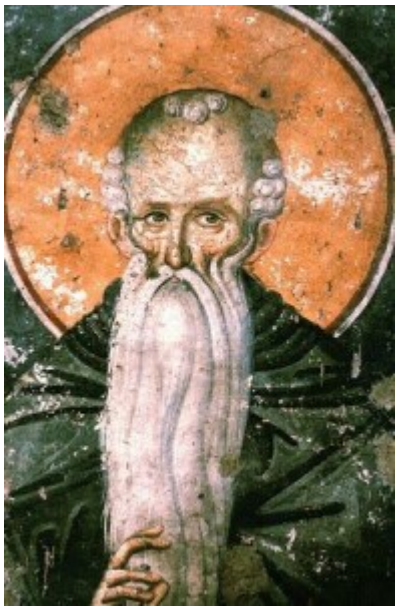
манастир, превърнал се след време в огнище на просвета и чист духовен живот. Тук св. Евтимий написал жития и похвални слова, поправил богослужебните книги съобразно с гръцките първоизточници, превел други текстове. Създал с времето школа за подготовка на богослови, литургисти, преписвачи на богослужебните и свещените книги, познавачи на гръцки, църковнославянски и на родния говорим език. Житиеписецът Григорий Цамблак сравнява делото на св. Евтимий със стореното от законодателя Мойсей и от египетския цар книголюбец Птолемей.

Славата на св. Евтимий като голям молитвеник, строг аскет, просветен и вдъхновен проповедник го довела до патриаршеския престол през 1375 година. Той станал патриарх по всенародно желание в една от най-бурните и страшни епохи в историята ни. Проявил се като истински пастир. Служил на Бога и народа без отдих и почивка. Когато в столицата нахлули турците и започнали да безчинстват, Евтимий смело се изправил срещу техния предводител и го накарал да спре ужасната сеч. Сред писъците, бодър и силен с пророческата си осанка, той издигнал глас: *“Не бой се, народе-мъченик, вярвай в Божията правда и милост! След Голгота иде Възкресение!”* Със заповед на султана патриархът бил изпратен на заточение някъде в Родопите.

Къде точно е бил заточен великият патриарх на осиротяла България не се знае. Предполага се, че е издъхнал през 1401 – 1402 година.

Pravoslavieto.com

Св. преподобни Евтимий Велики

Тропар, глас 4

Весели се ти, безплодна пустиньо, благодушествай ти, неизпитала болки,
защото желаният мъж умножи духовните ти чеда,
насади ги в благочестие, изпита ги във въздържание и съвършенство в добродетелите:
с неговите молитви, Христе Боже, умири нашия живот.

Кондак, глас 8, подобен: *Яко начатки*

В твоето честно раждане и в твоята божествена памет творението намира радост, преподобни,
от многото чудеса благодушествува, от което щедро подай и на нашите души
и ги очисти от скверните грехове за да пеем: Аллилуиа.

Кратко животоописание

Преп. Евтимий Велики – от Мелитин, Армения, син на благочестиви родители. Възведен в свещенически чин от Мелитинския епископ, отишъл в Иерусалим, основал манастир, събрал братя, имал чудотворен дар, починал на 96 години в 473 година.

† Траянополский епископ Иларион, Пространен православен месецослов, изд. Тавор.

Житие на св. преподобни Евтимий Велики

Този велик подвижник от юдейската планинска пустиня се родил през 377 г. в град Мелитин (Армения) до река Ефрат.

Син на родители, които дълго време нямали деца, той още при раждането си бил посветен на Бога. За образованието му се погрижил един църковнослужител и местният епископ, който го ръкоположил за свещеник и го поставил надзорник на градските манастири.

Иноческото житие допаднало на преподобни Евтимий и при едно поклонение в Йерусалим той се настанил в известната тогава Фаранска лавра. Тук се свързва със своя ученик, преп. Теоклист, с когото се оттегля да живее от 411 г. в източната част на Юдейската пустиня в един скалист планински проход до Йерихонския път, на десет километра от Йерусалим. За жилище им служила една пещера в долината Дабор.

Но мълвата за техните подвизи скоро събрала около убежището им много фарански монаси и други благочестиви люде, които жадували за благодатното ръководство на преподобни Евтимий. Скоро в пещерата се появила църква, а наоколо възникнало монашеско общежитие, на което св. Евтимий станал игумен. Това било основата на бъдещия прочут Теоктистов манастир, който през 420 г. се прославил с едно голямо чудо на преподобни Евтимий Велики.

Един ден братята на тази обител били уплашени от появата на голяма група въоръжени бедуини. Но вместо разбойнически главатар пред тях се явил един разплакан баща. Шейхът Аспевет дошъл да моли св. Евтимий да излекува сина му Теревон. Нещастният младеж страдал от неизлечима болест. Половината му тяло било изсъхнало. Безпомощни останали усилията не само на най-изкусните лекари, но и на други прочути персийски мъдреци и вълшебници.

Терзан от мъчителната и продължителна болест, младият Теревон веднъж си мислел, лежейки

на страдалния си одър: “Ще настъпи ли някога облекчение и на моите страдания? Послужиха ли за нещо лековете на всички гръцки и персийски мъдреци? Струват ли нещо баснословията на нашите влъхви? Къде е силата на нашите богове? Никой и нищо не ще ми помогне, ако не ми изпрати Своята помощ истинския Бог! Боже велики и страшни, Който си сътворил небето и земята, смили се над душата ми и ме избави от болестта!”

Изтощен от своята телесна и душевна мъка, бедният Теревон потънал в трескав сън и имал странно видение. Към него пристъпил човек с дълга прошарена брада и в монашеско облекло, който го разпитал за неговата болест.

– Ще се обърнеш ли към Бога, ако Той те излекува?

– Ще се обърна! – отвърнал обнадеждения момък.

– Аз съм Евтимий и живея в Юдейската пустиня между Йерусалим и Йерихон. Дойди при мене и Бог ще те изцели чрез мене!

Като разбрали причината за идването на бедуините, монасите повикали своя игумен и преподобни Евтимий изслушал разказа на шейха Аспевет. Великият старец се доближил до болния Теревон, помолил се за него, осенил го със светия кръст и младежът веднага оздравял и почнал да прославя Бога. Изумените араби се хвърлили в нозете на Божия угодник и го помолили да ги кръсти, като изповядали вярата си в християнския Бог. Св. Евтимий просветил простите им души с истините на вярата и като се убедил в искреността на тяхното обръщане, покръстил цялото им племе. Получил името Петър, Аспевет станал техен епископ и апостол, а неговият брат се постригал в монашество и подарил цялото си богатство, което преп. Евтимий употребил за манастирските строежи и за помощи на бедните.

Излекуването на Теревон и покръстването на бедуините толкова прославило неговата обител, че св. Евтимий не могъл да живее повече тук. Бог му открил да не възпира заселването на търсещите спасение и затова великият подвижник оставил за игумен преподобни Теоктист, а самия той, придружен от ученика си Дометиан, се оттеглил в пустинята Рува при Мъртвото море и устроил малка църквица върху развалините на Гиркановата крепост Марда. Любимият ученик на св. Евтимий св. Сава Освещени преустроил това място в крепостен манастир в 492 година.

В 423 година Евтимий се уединил в пустинята Зиф и се настанил в същата тъмна пещера, в която някога Давид се скрил от Саул. Жителите на Аристобула, на осем километра южно от Хеврон, измъкнали отшелника от пещерата и му построили църква с манастир, в който той обърнал мнозина манихеи.

Преподобни Евтимий Велики и оттук избягал и заел една пещера на три мили от Теоктистовия манастир, който вече се бил превърнал в една разширена Евтимиева гора. Оттук Евтимий развил огромна душеспасителна дейност, в резултат на която била открита за бедуините специална епархия начело със споменатия еп. Петър.

С усърдие св. Евтимий съдействал за внедряване решенията на III Вселенски събор в Ефес от 431 г. против Нестория (несторианство) и на IV Вселенски събор в Халкидон от 451 г. против Евтихий. Той обърнал към православието съпругата на Теодосий II императрица Евдокия,

която поддържала монофизитството.

Деветдесет и шест годишният преп. Евтимий Велики предузнал смъртта си преди началото на Великия пост. На братята, които се събрали да го изпратят по обичая за пустинята, той казал: “Няма да излизам в пустинята. Ще прекарам с вас първата седмица, а в събота посред нощ ще си замина от вас.” Той умрял на 20 януари 473 година.

Неговият последен съвет към иноците бил:

– Преди всичко имайте любов помежду си, защото каквото е солта за храната, това е любовта за добродетелта: добродетелта се узнава чрез любов и смирение. Внимавайте, пазете в чистота вашите тела и души! Пазете устава на светата Църква! Помагайте на страдащите! Ако падне в изкушение някой от братята, наставлявайте го, подкрепяйте го! Вратите на манастира да бъдат отворени за бедни и странници! Всичко, що имате, делете с тях, и Господ няма да ви остави със Своята милост!

При разкопките на неговата знамените лавра в 1929 г. била разкрита неговата надгробна църква.

© *Жития на светиите.* Синодално издателство, София, 1991 година, под редакцията на Партений, епископ Левкийски и архимандрит д-р Атанасий (Бончев).

Житие на преподобния наш отец Евтимий Велики

Преподобният Евтимий произхождал от град Мелитина, в Армения, близо до Ефрат. Родителите му Павел и Дионисия, и двамата християни, произлизали от знатен род и били украсени с добродетели. В продължение на много години те били бездетни, за което дълбоко скърбели. Като посещавали намиращата се близо до града църква на свети мъченик Полиевкт, те винаги се молили на Бога да се развърже тяхното безчадие. И когато една нощ пребивавали в усърдна молитва, към тях дошло някакво божествено видение и те чули:

– Утешете се, защото Бог ви дарява син, единоименен на утешението, защото при раждането му Бог ще подаде утешение на църквите Си.

След това видение Дионисия заченала син, когото още преди раждането родителите обещали да посветят на Бога. И ето, родил им се син и те го нарекли Евтимий. В онова време на изток царувал Валент, а на запад – племенникът му Грациан.

За Христовите църкви, смущавани от арианите, още нямало мир и тишина. Започвайки от времето на царуването на Констанций, Константиновия син, до самата смърт на Валент, православните в продължение на почти четиридесет години търпели преследване и насилие. А когато се родил свети Евтимий, всички скърби на светите църкви се превърнали в утешение и радост: не се навършили и пет месеца от раждането на Евтимий и нечестивият император Валент бил победен от варвари, които опустошавали Тракия, и по време на бягството си, скривайки се в едно селище близо до Адрианопол, в плевня, изгорял. По такъв начин нечестивецът загинал от временния огън, който бил за него като че ли преддверие към вечния. С погибелта на този нечестив цар погинала и цялата арианска сила и скоро, с встъпването в

царуване на Теодосий Велики, за светите църкви настъпили тишина и мир.

След кратко време бащата на Евтимий починал. А Дионисия, в изпълнение на обета си, посвещавайки своя син на Бога, както някога Ана – Самуил, довела момчето при своя брат, презвитер Евдоксий, който бил духовен отец на епископа на Мелитинската църква Отрий. А Евдоксий завел момчето при епископа и му разказал всичко за него: как след някакво божествено явление и глас било дадено на безплодни родители заради усърдната им молитва и че то още преди раждането било обещано за служение на Господа. Епископ Отрий, като чул това и се удивил на разказаното, казал:

– Наистина Божият дух почива на това дете.

Като приел момчето при себе си вместо син, Отрий усърдно се грижил за неговото обучение, възлагайки това дело на двама учители от клириците, Акакий и Синодий, мъже благоразумни и добродетелни, от които всеки впоследствие, в свое време, бил епископ на същата църква. Когато блаженият Евтимий изучил добре божествените книги, епископът го поставил за четец, а майка му, блажената Дионисия, която с непрестанно усърдие служела на Бога, посветил за дякониса на своята църква.

След това свети Евтимий, от юношество известен със своя добродетелен живот и непорочно девство, като преминал всички нисши църковни степени и бил вече монах, посветили в сана на презвитер. Заедно с това му била възложена, макар той и да не искал началстване, и грижата за манастирите, намиращи се в онзи град, тъй като от детство той обикнал монашеството и безмълвието. Затова преподобният често пребивавал в манастира на свети мъченик Полиевкт, който се намирал на известно разстояние от града. А в дните на светата четиридесетница се отдалечавал в една пустинна планина и там се предавал на безмълвие сред подвизи и трудове, известни само на Бога. Съзнавайки, че настоятелството и управлението на манастирите препятстват безмълвието му, и избягвайки заедно с това човешката слава, преподобният в двадесетата година от своя живот тайно отишъл в Йерусалим. Като се поклонил на честния кръст и Христовия гроб и на другите свети места, той посетил светите отци, живеещи в околната пустиня, и като разгледал живота и добродетелта на всеки, се постарал да им подражава. След това отишъл във фаранската лавра, която отстояла на шест поприща от светия град, и като намерил извън манастира една пуста килия в уединено място, са заселил в нея, без да има абсолютно нищо; като се научил да плете кошници, той се хранел от труда на ръцете си. И така, освободил се от всяка земна грижа, той имал само една – как да угоди на Бога.

Преподобният Евтимий не искал да има съжители на мястото, където безмълвствал, и затова не създавал нито киновия, нито лавра, но отпращал идващите при него за пострижение в манастира при преподобни Теоктист; също, ако някой му донасял нещо за телесните нужди – всичко препращал в манастира. А когато Бог благоволил да засели онова място с много монаси, то във видение заповядал на преподобния да не прогонва идващите при него за спасение. Веднъж при него дошли трима братя по плът, родом кападокийци, възпитани в Сирия: Козма, Хризип и Гавриил; те горели духом за духовно усъвършенстване. Но старецът не искал да ги приеме затова, че обичал своето безмълвие, освен това те били млади, а най-младият от братята, Гавриил, от майчина утроба бил скопец и по лице приличал на жена. Тогава през нощта преподобният имал някакво божествено явление, в което към него

прозвучал глас:

– Приеми тези братя, защото Бог ги изпрати и занапред не отклонявай никого, който иска да се спаси.

Тогава светецът ги приел и казал на най-големия от тях – Козма:

– Ето аз ви приемам, както ми заповяда това Бог; но направи и ти каквото ти наредя: не позволявай на най-младия брат да излиза от килията, за да не го вижда никой от другите братя: понеже не подобава на женско лице да живее в лаврата, за да не се повдигне против някого вражия битка.

След това светецът му предрекъл онова, което ще последва.

– Както мисля – казал той, – ти ще бъдеш тук недълго: защото Бог иска да ти вручи епископството в скитополската църква.

Това предсказание впоследствие се сбъднало.

След това преподобният започнал да приема всички идващи. Така той приел Домнин, родом от Антиохия, племенник на Йоан, антиохийски архиепископ; приел и други трима братя мелитинци, племенници на онзи Синодий, който заедно с Акакий бил любител на Евтимий, с имена Стефан, Андрей и Гаиан, след това Йоан, раитски презвитер, Анатолий и Таласий, също Кирион от Тивериада, презвитер на църквата „Свети мъченик Василий" в Скитопол. Като ги приел, преподобният наредил на епископ Петър да им направи неголеми килии и да приготви църква с цялото възможно благолепие. По такъв начин той устроил лавра, по образ на фаранската. И в лаврата дошъл иерусалимският патриарх Ювеналий със свети Пасарион, който тогава бил хорепископ, и с Исихий, презвитер и църковен учител, и осветил лавърската църква. Свети Евтимий тогава бил на петдесет и две годишна възраст. Патриархът поставил и двама дякони за лаврата – Домитиан и Домнин, а презвитери били Йоан и Кирион. Великият Евтимий се радвал духом за освещаването на лаврата му, а особено затова, че се видял с патриарха, преосвещения Пасарион, и с Исихий благослова, които били преславни светилници. Но не се навършили още седем месеца и свети Пасарион починал, бидейки в дълбока старост.

В седемдесет и петата година от живота на преподобния Евтимий бил четвъртият Вселенски събор в Халкидон против Диоскор, нечестивия александрийски патриарх. На събора присъствали и някои от учениците на преподобния, удостоили се с епископския сан: Стефан, епископ на Иамния, и Йоан, Сарацински епископ, приемникът на Петър Аспевет; като записали определенията на Халкидонския събор, те ги предали на своя авва, свети Евтимий. Той приел изповядването на вярата, изложено на Халкидонския събор, признал го за православно – мълвата, че великият Евтимий ще последва Халкидонския събор се разнесла бързо из цялата Палестинска пустиня и между всички монаси, от които мнозина вярвали неправославно. В същото време в Палестина дошъл някой си еретик Теодосий, на вид – монах, а в действителност – нечестивец, изпълнен с лъжеучението на Евтихий; той произнесъл хули за светия Халкидонски събор, твърдял, че като че ли на него била отхвърлена догмата на православната вяра и възстановено Несториевото лъжеучение, и разпространявал много други непристойни и лъжливи творения. В Палестина тогава се намирала царица Евдокия, съпруга на благочестивия цар Теодосий Младши; след смъртта на своя мъж тя живеела в светите

места. Еретикът Теодосий отначало увлякъл царица Евдокия към отхвърляне на Халкидонския събор; след това заразил с ереста си много пустинни отци и ги направил свои единомишленици. След това с множество прелъстени монаси повдигнал бунт против патриарх Ювеналий и настойчиво го убеждавал да отхвърли постановлението на Халкидонския събор, а когато той отказал, го свалили от патриаршеския престол. И Ювеналий отишъл в Константинопол при цар Маркиан, а Теодосий, опирайки се на съдействието на царица Евдокия и силата на заслепените от ереста монаси, които му помагали, седнал на патриаршеския престол и причинявал много зло на православните. От епископите и клириците, които не искали да имат общение с него, едни низвергвал, други мъчил и убивал и вече увлякъл след себе си всички палестински монаси, освен тези, които били в манастирите на преподобния Евтимий: като имали пред очи примера на своя отец, те твърдо стоели в православието. Лъжепатриархът Теодосий употребявал много старание да доведе преподобния до общение със себе си – чрез непрестанни пратеничества при него, молби и заплахи и с всякакви средства се стараел да го привлече към своята ерес. Но преподобният не бил уловен от вражите мрежи и не се поколебал от лукавството му. Обременявайки се всеки ден от изпращаните коварни молби на Теодосий, той събрал братята и като им заповядал усърдно да се пазят от ереста и да се държат твърдо в православието, се оттеглил в голямата пустиня. Мнозина от братята също постъпили така, избягвайки притесненията от страна на еретиците, и подражавайки на своя отец, те отишли в пустинята.

След многото и безчислени свои трудове преподобният Евтимий се приближил към блажения си край, който предвидял по Божие откровение.

Като казал това, преподобният пуснал всички, освен Домитиан. Преживявайки в олтара три дни, починал с мир в съботната нощ и бил причислен към своите отци, преживявайки на земята деветдесет и седем години. Това станало на 20 януари. Вестта за смъртта му незабавно се разнесла по цяла Палестина и от всички манастири и пустини се стекли монаси, сред които бил и великият Герасим, и се събрало голямо множество народ. Пристигнал и светейшият патриарх Анастасий с целия си клир. Поради множеството народ било невъзможно да се погребе честното тяло на преподобния до деветия час, докато накрая, по нареждане на патриарха, войници не отстранили народа и тялото на светеца било тържествено погребано. Всички плачели заради раздялата с него; особено неутешимо плачели за него дошлите от Нитрия Мартирий и Илия, които впоследствие заемали патриаршеския престол в Йерусалим, съгласно пророчеството на светеца: тъй като след Анастасий на престола встъпил Мартирий, след Мартирий бил Салюстий, а след него – Илия, както пише за това в житието на преподобни Сава. А блаженият Домитиан, ученикът на великия Евтимий, не се отдалечил от гроба на своя авва шест дни и нощи; при настъпването на седмия ден му се явил през нощта във видение свети Евтимий, радостен, със светло лице, и му казал:

– Ела в приготвения ти покой, защото Владиката Христос бе измолен да бъдеш с мен.

Изпълнил се с неизречена радост, Дометиан известил на братята за това. Идвайки с радост в църквата, предал духа си на Господа и бил погребан при гроба на своя отец. След преставянето на преподобния наш отец Евтимий, при гроба му ставали много чудеса и се подавали изцеления за слава на прославяния в Светиите Бог, Отец и Син и Свети Дух. Амин.

Елха в църковния двор

Енориашите на храм „Св. пророк Илия” се радват на празнично украсена елха в църковния двор. Тя беше благоукрасена от младо семейство.

Рождествено тържество в храм “Св. пророк Илия” (ж.к. “Дружба 2”)

Днес в енорийският храм „Св. пророк Илия” се състоя Рождественско тържество. Откриването на празника започна с молитвата „Отче наш”. Децата рецитираха: стихотворението „Молитва” на Иван Вазов, стихотворението „Ангелче” на монахиня В. Друмева, стихотворението „Дева Мария” на монахиня В. Друмева, стихотворението „Християнче православно” на монахиня В. Друмева и стихотворение „Рождество Христово” на Галина Златина. Те изпяха няколко песнопения, от които „Богородице Дево, радуйся…” и „Святий Боже…”. След своето представяне, благодарение на добри благодетели, децата бяха празнично възнаградени с детски Библии, книжки, пъзели, чорапчета с лакомства.

В същият ден се осъществи и Рождественският благотворителен базар. Бяха изложени 50 лично изработени картички и икони от децата към храма, от които бяха продадени 45 броя. Със събраните средства бе организиран празничен обяд за децата.

Покана за Рождествено тържество в храм "Св. пророк Илия" (ж.к. "Дружба 2")

На 21.12.2014 г., тази неделя, в храм “Св. пророк Илия” (ж.к. “Дружба 2”) ще се състои Рождествено тържество от 10:00 ч., веднага след св. Литургия. За тържеството децата са подготвили молитвички, стихотворения, песни и прекрасни собственоръчно изработени картички. Пред храма ще се проведе изложението и разпродажбата на картичките.

Въцърковяването на децата

Детето трябва да усвоява святото и великото в степента, в която е способно да го понесе. Какъв е проблемът тук?

Майка ми е възпитавана във вярващо семейство. И тя ме е учила така, както са учили нея. Тя е помнела детството си и е учила децата си по тази памет, както това обикновено се случва в живота. А после настъпил разривът в непрекъснатия духовен опит и няколко поколения изпаднали от църковния живот. Сега тези хора се включат в църковния живот вече в зряла възраст. Когато идват в църквата девойки или жени в зряла възраст към тях естествено се предявяват по-големи изисквания и отговорности, възлага им се да спазват повече правила, от

тях се очаква истинско покаяние. И след като се омъжат и имат деца, тези жени се стараят да им дадат всичко, което самите са получили при влизането си в Църквата. Очевидно се получава така. Те не знаят как да възпитават децата си, защото и тях никой не ги е възпитавал в детската им възраст в църковен живот. И те се стараят да възпитават децата по начин, по който се възпитават възрастните. Това е фатална грешка, която води до плачевни резултати.

Прекрасно помня една позната майка от близко църковно семейство, която имаше много деца. И помня, че от детството им ги водеше в църквата. Но как? Тя обикновено довеждаше децата за момента на причастието. Те влизаха в църквата, където трябваше да се държат абсолютно благоговейно, да пристъпят на пръсти с прибрани ръчички, да се причестят и веднага да излязат. Тя не им разрешаваше дори да си обърнат главите в църквата, нито да кажат и дума. Това е светиня; това е „светая святих". Тя приучаваше децата си на благоговение и всички те действително израснаха дълбоко вярващи хора.

Сега ние не правим така. Майките искат да се помолят на Бога, искат да постоят на цялото богослужение, а децата няма къде да оставят. Затова идват с тях в църквата, пускат ги в храма, докато самите те се молят. И смятат, че с децата трябва да се занимава някой друг. И децата тичат из църквата и около нея, безобразничат, крещят дори в самия храм, докато майките се молят. В резултат на това се получава атеистично възпитание. Лесно е такива деца да пораснат като атеисти, революционери, хора безнравствени, защото у тях е унищожено чувството за светиня, те нямат благоговение не знаят какво е това. И това се е случило, защото от тях е изтръгнато най-високото – светинята в нейното висше изражение. За тях вече нищо не е свято дори храмът, дори Литургията, дори причастието със Светите Христови Тайни. Какъв авторитет би могъл да ги върне отново в Църквата, е неизвестно.

Ето защо ми се струва, че е много важно да бъдат ограничавани в техните посещения в църквата, в количествата на посещенията и в тяхната продължителност. Може би дори в причастието и изповедта. Но това е много трудно, защото веднага щом започнем да причастяваме децата без изповед, ще се надигнат възмутени гласове, които ще кажат: „Как е възможно това – да причастяваме без изповед след седем години?!"

И ето как една дисциплинарна норма, въведена за възрастните, за децата се оказва пагубна. Нужно е така да се промени животът на децата, че те да заслужат своя църковен живот. Ако не да го изстрадат, поне да го заслужат. Нужно е някак да се потрудят, за да могат да отидат в църквата.

Много често се случва детето да не иска да отиде в църквата, а майка му да го хване за ръката и да го дърпа след себе си:

- Не, ти ще отидеш в църквата.

То казва:

- Не искам да се причастявам!
- Не, ще се причастиш!

И по този начин предизвиква пълно отвращение у детето. Детето започва да кощунства и богохулства точно пред Чашата; да удря и рита майка си и да се дърпа от Чашата.

А би трябвало да е обратното. Детето да казва:

– Искам да се причастя!

А майката да отговаря:

– Не, няма да се причастиш, защото тази седмица се държа много зле.

Детето да казва:

- Искам да се изповядам!

А майката да отговори:

– За да отидеш в църквата, трябва да го заслужиш.

Случва се да вземат децата от училище, за да ги заведат на църковен празник. И като че ли това е добре; иска ни се децата да се приобщят към празника и Божията благодат. Но тук отново възниква един много голям проблем. Всичко това е хубаво, когато детето го е заслужило; когато има правилно отношение към него. Ако то винаги може да пропусне училище, за да отиде на такъв празник, тези дни стават празник, защото може да пропусне училището, не защото е Благовещение, Рождество или някакъв друг празник. Тоест всичко безпределно се профанира и девалвира. Това е недопустимо. Може би по-добро и полезно за душата на човека, за душата на детето, да му се каже: „Такива деца ни пречат в църквата. Нека вашето дете да идва и да се причастява през няколко месеца".

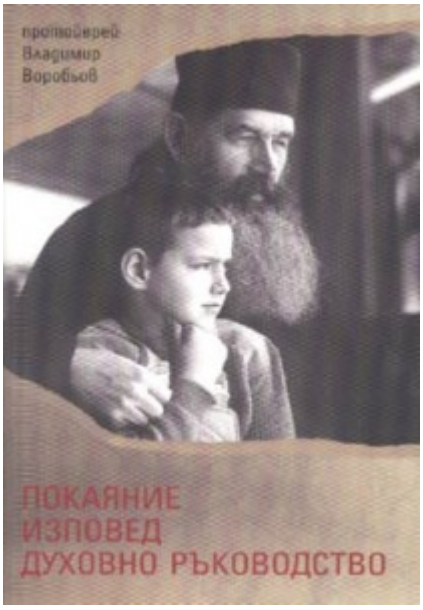
….

По време на изповедта духовникът трябва да се обръща към детето с голяма любов. Да не бъде само строг възпитател, а да накара детето да почувства, че той го разбира и приема трудностите му. Свещеникът трябва да каже:

– Всичко това е така – на теб ти е трудно и не се справяш. Но какво означава това? Значи, че нямаш нужда да се причастяваш всяка неделя. А ако е така, ела след месец или след два. Може би тогава ще бъде по-друго.

Нужно е да се говори съвсем сериозно с децата и родителите да бъдат заставени да поставят нещата по техните места. Църквата не може да бъда друго, освен велико, празнично и трудно преживяване. Църковният живот и изповедта трябва да станат за детето очаквани, желани, за да възприема детето общуването със своя духовен отец като нещо много, много важно за него, като нещо радостно трудно постижимо и дългоочаквано. И това ще се случи, ако в нужния момент свещеникът успее да установи личен контакт с детето.

Сборникът „Покаяние, изповед, духовно ръководство” е съставен от лекции, прочетени от протойерей Владимир Воробьов в Православния Светотихоновски богословски институт през 1966 година. Той е интересен и полезен, както за новоначалните християни, така и за православаните пастири. В сбита, конспективна форма авторът говори за различията между душевния и духовния живот, за проблемите на християнското възпитание на децата, за правилното и изкривено разбиране на тайнството Покаяние, за духовната и психиатрична помощ, която пастирите могат да окажат на своите пасоми.

Свети мъченици Мина, Ермоген и Евграф

Мина, Ермоген и Евграф

Жестокият гонител на християните, император Максимиан, веднъж пратил в Александрия един от заслужилите си войници – атинянина Мина, с поръчение да усмири вълненията, възникнали в града, и да се погрижи да отвърне християните от тяхната вяра. Царят не знаел, че Мина сам вярвал в Христа. Мина пристигнал в Александрия и наскоро чрез мъдрите си разпоредби усмирил вълненията и привел всички дела в ред. А що се отнася до вярата

Христова, той не само не я преследвал, но явно говорел, че тя едничка е истинска и спасяваща вяра. Думите си той доказвал чрез дела, бидейки крайно милосърден и добър. Господ му дарувал чудотворна, целебна сила. Всички болни, които получавали изцерение чрез неговите молитви, славели Бога, и вярата в Христа се разпространявала в Александрия все повече и повече.Тия успехи на християнската вяра силно дразнели езичниците и те побързали да донесат на Максимиан за действията на Мина. Разгневеният цар свикал своя съвет и след съвещание с велможите си решил да изпрати в Александрия градския управител Ермоген, от всички уважаван мъж. Той му дал най-строги заповеди против християните и особено против Мина, като му заповядал да употреби всички средства, за да застави християните да се върнат към идолопоклонството.

Ермоген бил езичник, не знаел нищо за истинската вяра, но по природа бил добър и милостив. И ето, на Господа било угодно да му открие пътя към спасението и вечния живот. През време на пътуването с кораба той видял насън трима светли мъже, които му казали: “Знай, Ермогене, че и малкото добро не е презряно от Бога. Затова Господ прие и твоите добри дела. И твоят път, който е предприет за гибел на мнозина, ще стане за тебе път на безсмъртна слава и чест, защото по тоя път ти ще дойдеш до вечния Цар. Ние ще ти пратим такъв човек, който ще те доведе при благословения Цар, и ти от Него ще получиш такава слава, която сегашния твой цар не може да ти даде”.

Като се събудил, Ермоген дълго мислил за своето съновидение и направил заключение, че нему вероятно предстоят големи почести от царя. Като пристигнал след няколко дни в Александрия, той повикал при себе си Мина. Мина, щом влязъл при него в стаята, извикал гръмогласно: “Слава на единия велик Бог, чрез волята на Когото ти пристигна тук!” Колкото и да желаел Ермоген да пощади Мина, бил принуден да заповяда да го затворят в тъмница, защото призовал Името Божие.

На другия ден довели Мина за разследване. Той бил спокоен, като истински неустрашим войн. На укора на Ермоген, че не почита боговете, той отговорил с твърдо изповядване на единия истински Бог. Той говорел: “Всеки трябва с пламенно желание да търси истинския Бог. Аз сам в младостта си, когато живеех в Атина, пазех бащините закони. Но пламенно желаех да узная истината и изучавах прилежно всички елински науки. След това взех да чета и християнски книги и като ги четях, убедих се, че в тях е силата и правдата, и в елините е заблуждението и лукавството. След това аз видях на дело силата на истинския Бог чрез чудеса, вършейки чрез Неговото Име, и като повярвах, отхвърлих предишните заблуждения, приех кръщение и почнах да служа на Христа”.

Още много говорил Мина за истината и силата на християнската вяра. Народът внимателно го слушал и мнозина казвали на Ермоген: “Той говори вярно. Ние сами видяхме чудесата и изцеряванията с Името на Христа. Трябва да се почита Оня Бог, Когото изповядва Мина!”

Ермоген, недоумявайки какво трябва да прави, заповядал да отведат християнина в тъмницата. Но на другия ден го повикал пак и започнал да го заплашва с мъчения, ако не се поклони на боговете. Мина му отговорил:

– На каквито искаш мъки ме подлагай, аз с радост ще страдам за моя Христос. При това несъмнено се надявам, че ти сам, като отхвърляш временните блага, ще бъдеш едно от чедата Христови.

Тогава Ермоген, изпълнявайки заповедта на царя, наредил да предадат Мина на изтезания. Отрязали му краката – мъченикът хвалел Бога; след това го лишили от език и очи – мъченикът всичко търпял радостно и спокойно. Хвърлили го в тъмницата. Там през нощта при чудна

светлина му се явил Сам Христос и го изцерил, като обещал, че и Ермоген скоро ще дойде до познание на истината и ще постигне нетленен венец.
Когато на другия ден войници влезли в тъмницата, едва повярвали на очите си, като видяли Мина здрав. Като узнали как се изцерил, те извикали: “Велик е християнският Бог!” и с внимание и вяра слушали поученията му.
Дошли други войници от съдията. Но и те останали при Мина, победени от силата Христова. Мълвата за чудесното събитие се разнесла по града и целия народ се затекъл към тъмницата, славейки и величаейки истинния Бог. Тогава Мина решил сам да отиде в съдилището при Ермоген, който с неизразимо изумление видял здрав оногова, когото в навечерието видял осакатен и едва жив. Мина започнал да говори на съдията за Бога, като го призовавал да познае истината и от Името на Господа му обещавал спасение. Чудно видение в същото време се представило на Ермоген. Той видял два светли ангела, увенчаващи мъченика с нетленен венец, и като паднал при нозете на Мина, извикал:
– Моли се за мене, истински Божий служителю, щото и мене милостно за приеме Господ!
– Не се съмнявай в Божията милост – отговорил светият мъченик. Бог е добър и милосърден и няма да отхвърли идващия при него. Той ще впише името ти в книгата на живота, и ти ще Го прославиш чрез св. мъченичество.
Целият тоя ден в Александрия бил ден на радост и тържество: народът гръмогласно славел Господа и Му благодарял. А Ермоген цяла нощ слушал наставленията на Мина и се готвел за св. кръщение, което приел заедно с голямо множество народ. Той раздал имота си на бедни и с Мина започнали да проповядват истинската вяра и чрез Божията сила правели чудеса.
Всичко това стигнало до царя, който сам пристигнал в Александрия с голяма военна сила. Той повикал при себе си християните и жестоко ги укорявал, че са оставили вярата на бащите си. Но Мина и Ермоген не се побояли от заплахите му и смело изповядвали пред царя своята вяра в истинния Бог, като разказвали за чудесата, извършени чрез силата Господня. Царят не повярвал и заповядал да ги подложат на страшни изтезания.
Отново силата Божия се проявила в чудни изцерявания. Пред очите на царя осакатените християни се изправяли здрави и невредими. Той приписвал всичко на мегесничество. Един езически учен и писател, на име Евграф, като видял тия чудеса, повярвал и открито изповядвал вярата си в Иисуса Христа. Царят със своята ръка го убил.
Мина и Ермоген по заповед на царя били посечени с меч, а телата им в железен ковчег били хвърлени в морето. Но ковчегът не потънал, а доплувал до гр. Византион, където епископът, уведомен по чудесен начин за пристигането на св. мощи, извадил из морето телата на

мъчениците и с чест ги погребал близо до градските стени.

Стартира в българското онлайн пространство сайтът на Храм „Св. Пророк Илия”

С благословията на протоейрей Емилиян Костадинов, днес стартира в българското онлайн пространство сайта на Храм „Св. Пророк Илия”. Той има за цел да осведомява своите читатели за енорийския живот, както и за догматически, литургически, нравствени, канонически и практически аспекти в духовния живот. С пускането си сайта трябва да отговори на нарасналата нужда на общноста около Храма и активния енорийски живот. Под ръководството на богослова Даниела Рачева и с активната работа на екипа и редколегията от Духовно-просветния център, се надяваме всеки да намери в сайта това което му е нужно лично на него и ще му бъде от полза за духовния му живот.
